

Taivalkosken kalauoma

Lapin kalatalouspäivät 13.10.2023

Sujuvoitamme vesisähköllä suomalaista arkea ja energiasiirtymää

KEMIJOKI OY

Olemme vastuullisen ja joustavan
vesisähkön suunnannäyttäjä

SUORITUS-
KYKY

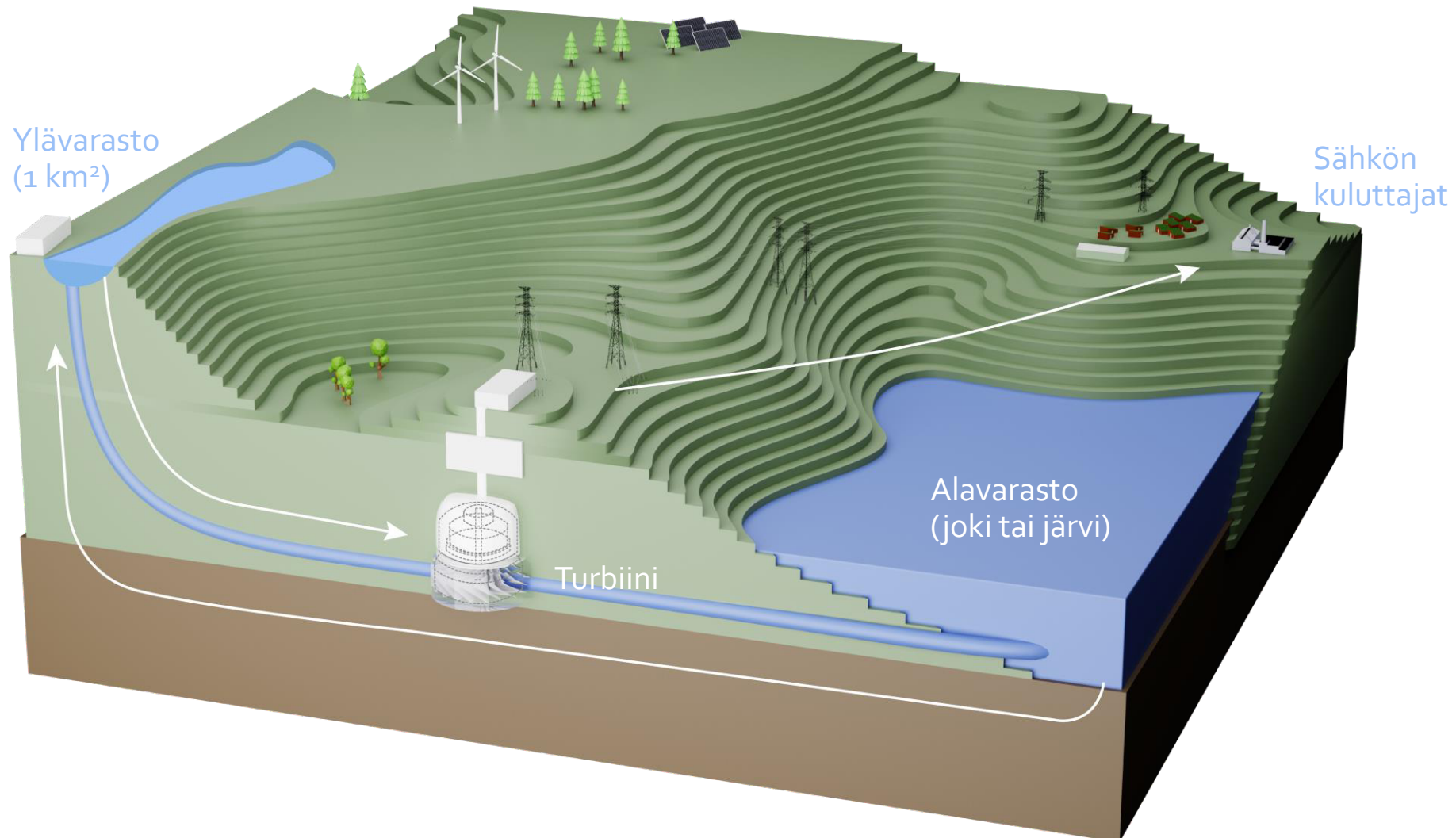
LUONNON
MONI-
MUOTOISUUS

KUMPPANIT

LISÄÄ
VESI-
SÄHKÖÄ

ILTO
YHTEISTYÖ JA VUOROPUHE
UUDISTUMINEN JA NÄKEMYKSELLISYYS
VASTUULLISUUS

Pumppuvoimalaitoksen periaatekuva

Taivalkosken vaelluskalaratkaisu

Jätimme tammikuussa 2022 Taivalkosken kalauoman lupahakemuksen. Aluehallintovirasto kuulutti lupahakemuksen 20.6.2023. Kuulutus on yksi askel eteenpäin Taivalkosken kalauoman toteutuksessa sekä tavoitteessa luoda vaelluskalojen vaellusyhteydet Ounasjoelle.

Jatkamme kalauomaprojektin suunnittelua luvitusvaiheen aikana.

Jatkamme Taivalkoskella vuodesta 2019 olleen Kalasydän -järjestelmän käyttöä.

Jatkamme myös Satelliittisydämen käyttöä ja Smolttisydämen pilotointia.

Teemme yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa elinympäristökunnostuksia.

65° 55' 84" N, 24° 42' 85" E

Kalauoman seurantaryhmä

- › Perustimme vuonna 2022 Taivalkosken kalauoman seurantaryhmän, jonka tarkoituksena on kirittää kalauoman suunnittelua ja toteutusta.
 - › Ryhmässä on mukana Lapin ELY-keskuksen, Metsähallituksen, Lapin liiton, jokivarren kuntien ja kaupunkien, kalatalousalueiden, Lapin vapaa-ajankalastajien, paikallisen osakaskunnan ja kyläyhdistyksen edustajia sekä asiantuntijajäsenenä Luonnonvarakeskuksen ja Voimalohi Oy:n edustajat.
- › Seurantaryhmällä on tukenaan monipuolisen ja laajan asiantuntemuksen lisäksi laaja sidosryhmäverkosto ja paikallisten osallistuminen.
- › Seurantaryhmä päätti kokouksessaan 29.8.2023 käynnistää tarvittavan taustatyön seuraavien Rovaniemen alapuolisten vaellusyhteyksien toteuttamiseksi huomioiden myös alasvaellus ja elinympäristöt.

Kemijoki oy alkaa kehittää vaelluskalojen nousuyhteyksiä Perämereltä Ounasjoelle – "On aika kääntää katse seuraaville voimalaitoksille"

Jos yritys toteutuu, Valajaskoskelle tulee vaelluskalojen nousuyhteys.

KUVA: JUSSI LEINONEN

Taivalkosken kalauoman seurantaryhmä esittää Kemijoki oy:lle patojen ohitusratkaisujen suunnittelua ja toteutusta Perämereltä Ounasjoelle asti.

Kalojen vaellusyhteys Ounasjoelle edellyttää toimivia ylös- ja alasvaellusratkaisuja Kemijoen viidelle ensimmäiselle voimalaitokselle, joista Kemijoki oy omistaa neljä.

-Pidämme tarpeellisena, että Kemijoki oy lähtee ripeästi edistämään vaelluskalojen yhteyttä Perämereltä Ounasjoelle. Nyt kun Taivalkosken kalauoman suunnittelu ja luvitus on jo pitkällä, on aika kääntää katse seuraaville voimalaitoksille, seurantaryhmän puheenjohtaja, Tervolan kunnanjohtaja **Mika Simoska** sanoo tiedotteessa.

-Samalla myös muiden Kemi-Ounasjoen poikastuotantoalueille leimautuvien vaelluskalojen kantoja edistävien toimenpiteiden, kuten elinympäristökunnostusten, tulee jatkaa.

Kemijoki oy:lla on ollut Taivalkosken voimalaitoksellaan Kalasydän-kalatie vuodesta 2019 alkaen.

KUVA: HENRIPEKKA KALLIO

Taivalkosken lisäksi Kemijoki oy:lla on voimalaitokset Ossauskoskella, Petjäskoskella ja Valajaskoskella. Perämereen laskevan Kemijoen ensimmäinen voimalaitos mereltä katsottuna, Isohaara, on Pvo-Vesivoiman omistama.

-Aloitamme Rovaniemen alapuolisten voimalaitostemme vaellusyhteyksien kehittämisen Taivalkoskelta ylävirtaan. Suunnittelemme ja toteutamme myös jatkossa vaelluskalakantojen palauttamiseen liittyvät toimenpiteet yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa, Kemijoki oy:n aluetoiminnasta ja yritysvastuusta vastaava johtaja **Ismo Heikkilä** sanoo.

Lue myös: [Taivalkosken kalauoma olisi ainutlaatuinen koko maailmassa - kalat pääsisivät ohittamaan voimalaitoksen kymmenen miljoonaa euroa maksavaa reittiä pitkin](#) (LK 20.1.2022)

Taivalkosken kalauoman seurantaryhmä on perustettu vuonna 2022. Sen tavoitteena on vauhdittaa Taivalkosken kalauoman suunnittelua ja toteutusta.

Ryhmässä on mukana muun muassa Lapin ely-keskuksen, Metsähallituksen, Lapin liiton ja jokivarren kuntien ja kaupunkien edustajia. Asiantuntijajäseninä ovat Luonnovarakeskuksen ja Voimalohi oy:n edustajat.

Kemijoki oy valmistelee alustavan suunnitelman vaellusyhteyksien suunnittelun edistämisestä seurantaryhmän seuraavaan tapaamiseen marraskuun loppupuolelle. Esisuunnittelu käynnistyy tapaamisen jälkeen seurantaryhmän palautteen ja näkemysten saatelemana.

[Lapin Kansa](#) 10.10.2023

Vuoden 2023 vaelluskalahankkeita

- › Kemi-Ounasjoen ja Lieksanjoen vaelluskalatyöryhmät
- › Voimalohen toiminnan uudistaminen
- › Lieksanjoella Pankakosken smolttien kiinniottolaitteen jatkokehitys tehtyjen tutkimusten pohjalta
- › Ounasjoen istutusten tuloksellisuus -hanke (2021–2026)
- › Sateenvarjo III -hanke jatkuu

- › Kemijoen pääuomalla Tervolan Rötöksensaaren edustan elinympäristökunnostuksen suunnittelu ja luvituksen käynnistys
- › Runkausjoen kunnostushankkeen seuranta ja täydennykset
- › Interreg Nord EMRA-hanke päättyi 2022
 - › Uusi Interreg-hanke?

- › Päivitetty Kalasydän ja Satelliittisydän tuotantokäyttöön Taivalkoskella
- › Alasvaellukseen liittyvä telemetriatutkimus Rovaniemen alapuolisella jokijaksolla
- › Taivalkosken kalauoman luvitusvaihe ja projektin valmistelu
- › Taivalkosken kalauoman seurantaryhmä

Taivalkosken kalauoma – Vaellusta varten

Kemijoki

- › [Havainnevideo](#) Taivalkosken kalauomasta
- › [Video](#): Työmme vaelluskalakantojen palauttamiseksi Kemi-Ounasjokeen

Lieksanjoki

- › [Video](#): Pankakosken voimalaitoksen vaelluspoikasten kiinniottolaite
- › Kiinniottolaite on osa vaeltavien ja uhanalaisten järvilohi- ja taimenkantojen elvyttämiseen tähtäävien toimenpiteiden kokonaisuutta.

KEMIJOKI

Ismo Heikkilä
ismo.heikkila@kemijoki.fi